

tydelig klogere over, hvad vi kunne vente os. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa hele Sagen efter den Forhandling, der har fundet Sted, men jeg maa maaske kun antyde, at naar der nu formentlig bliver nedsat et Udvalg om denne Sag, saa vil jeg henstille til dette Udvalg, om det vil tage en Sag under Overvejelse, der, da vi sidst behandlede Takstloven her, var stærkt fremme, støttet af forskellige Organisationer, det var nemlig om at faa indført en 4de Klasse paa Jernbanerne i Lighed med, hvad der finder Sted i Udlandet.

At vi maa gaa til en Takstforhøjelse, saaledes som Forholdene have udviklet sig, baade for Person- og for Godstrafikken, tvivler jeg ikke om, og det vil ogsaa nok vise sig, naar endelig Kommissionen eller Udvalget bliver færdigt. At Udvalget skulde faa Held til at ende sit Arbejde i Aar, er der vel ikke stor Sandsynlighed for, navnlig efter at det ærede Medlem fra 7de Kreds (Madsen-Mygdal), der jo er vant til at se lidt ind i Fremtiden, har erklæret, at han ikke har noget Haab om, at det kunde lykkes, saa i den Henseende kunne vi nok tage det med Ro foreløbig. Jeg vil dog ikke undlade at gøre opmærksom paa, at faa vi en betydelig Takstforhøjelse, navnlig for Personer, og særlig hvis Nærtrafikken skulde blive berørt noget føleligt deraf — jeg haaber, at det bliver saa lidt som muligt, af Hensyn til Forholdet mellem By og Land —, saa er det absolut givet, at det vilde hjælpe meget, naar der blev indført denne 4de Klasse, hvormed Arbejdere, der skulde fra deres Boliger til Arbejdspladsen, og Landboerne, der tage ind med deres Varer til Købstaden, kunne køre for omtrent halv Pris, saaledes som Udlandet har; der er ingen Bænke i disse Vogne, man sidder paa de medbragte Sager. I det hele har det vist sig, at denne 4de Klasse har vundet stor Anklang i Udlandet i Befolkningen. Jeg tror, at man derved vil imødekomme et Ønske, og at vi med lettere Sind kunde gaa til en Forhøjelse af Taksterne i det hele.

Jeg tror ikke, Ministeren skal blive bange for Forhøjelsen af Iltogsbilletterne. Vel ere vi et Øland med mange Dampskibe, men saaledes som vi have sat Priserne ned de sidste Aar for Jernbanerne, er det ganske ubegribeligt, at Dampskibstrafikken har kunnet svare sig, og bliver det ved med de høje Kulpriser og stigende Fordringer fra Arbejdernes Side, fejler det ikke, at Dampskibsselskaberne ville blive nødsagede til at forhøje deres Takster ganske betydeligt, og de ville ogsaa gøre det, saa snart Jern-

banerne ikke føre den stærke Konkurrence med dem.

Jeg havde glædet mig til af Kommissionsmedlemmer at høre noget virkeligt om, hvorledes Forrentningen mulig kunde blive bedre paa anden Maade end ved at foretage en Takstforhøjelse. Jeg har ikke tænkt mig, det var muligt paa anden Maade, og jeg har ogsaa hørt, at de fleste Medlemmer ere enige i, at det maa der skrives til, kun eet Medlem (Madsen-Mygdal) har ment, at en Systemforandring i vor Jernbaneadministration skulde bringe bedre Forhold til Veje. Ja, jeg vil sige: Vorherre bevare os for den, for jeg tror, at det er at komme af Asken og i Ilden; skal det være det eneste, der skal bringe bedre Forhold tilveje — jeg skal ikke komme nærmere ind paa det — tror jeg ikke, det vil hjælpe ret meget. Jeg haaber, vi maa finde andre Veje.

Med Hensyn til Godstaksterne er der et enkelt Punkt, jeg ogsaa vil henlede Opmærksomheden paa, og som er omtalt af min ærede Sidemand (Gustav Hansen), nemlig at man i Udlandet paa lange Afstande har delt Godsfragten i forskellige Klasser, og ogsaa delt den efter, hvad Fragt Godset kan taale. Der er en enkelt Varesort, nemlig Kul, som jeg tror vi skulde være forsigtige med at forhøje Taksten meget for, navnlig af Hensyn til vore østjyske Havne, der saa ville faa Vanskelighed ved at konkurrere med de billige Fragttakster, der ere i Udlandet, og hvorved der fra Tyskland og ogsaa for en Del fra Sverige kan indføres Kul, saaledes at der paa den Maade skabes Konkurrence med vore Havne, i høj Grad til Skade for den Trafik, der er. Det vil jeg ogsaa tillade mig at henlede det eventuelle Udvalgs Opmærksomhed paa.

Jeg skal slutte med at sige, at man herhjemme jo jævnlig hører Kritik over vor Jernbaneadministration og Jernbaneforhold, og det var navnlig det, som i sin Tid var meget oppe her. Men jeg tror nok, at naar vi have været ude og set, hvorledes det staar til uden for vort Lands Grænser, komme vi til at sige: Vi køre godt, sikkert og vistnok alt for billigt herhjemme. Skulde vi vedblive dermed og samtidig opfylde Forlangender om Forrentning af Jernbanerne, tror jeg nok, at det eneste Resultat bliver det, som den højtærede Minister her har foreslaaet, nemlig en Takstforhøjelse.

Da ikke flere begærede Ordet, sluttedes Forhandlingen.